

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 5Pc/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719201436
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Loduhoová
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2020:3719201436.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica, sudca JUDr. Helena Loduhoová, v právnej veci navrhovateľky - matky Y. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. F., C. XXXX/XX-XX a opatrovníčky nebohého muža, ktorého otcovstvo má byť určené U. U., nar. XX.XX.XXXX, zomrelého XX.XX.XXXX, naposledy bytom N., A. XXX/XX - Obce Lozorno, so sídlom Lozorno, Hlavná 1, IČO: 00 304 905, o určenie otcovstva k maloletému Y. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že U. U., nar. XX. X. XXXX, ktorý zomrel dňa XX. X. XXXX, štátny občan G., tam naposledy bytom V., Y. Č. X, v Slovenskej republike naposledy bytom N., A. XXX/XX je otcom maloletého Y. J., nar. X. X. XXXX v Považskej Bystrici, dieťa matky Y. J., nar. XX. X. XXXX, zapísaný v knihe narodení Matričného úradu Považská Bystrica vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XXX.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa domáhala určenia, že muž U. U. je otcom maloletého Y., nar. XX.XX.XXXX. V návrhu uviedla, že s otcom dieťaťa sa zoznámili v máji 2013, ktoré priateľstvo prerástlo do intímnej známosti, pričom s U. otehotnela. Aj počas tehotenstva udržiavali vzťah naďalej, tešili sa na spoločné dieťa, plánovali spoločné bývanie a spoločnú budúcnosť. U. chodieval do rodiny navrhovateľky, zoznámil sa s jej rodičmi, sestrou, kamarátmi, s ktorými mávali spoločné akcie. U. bol pracovne vyťažovaný a časom sa prestal navrhovateľke ozývať, nedvíhal jej telefón, nereagoval na odkazy až sa úplne odmlčal. Navrhovateľka naposledy U. videla v novembri 2013. Prostredníctvom SMS správy oznámila U., že sa im narodil syn, avšak on ani na túto správu nereagoval. Dňa 01.06.2014 zaslala U. list, ktorý mu adresovala do Lozorna i na Ukrajinu, no jej snaha zostala bez reakcie. Ďalej uviedla, že v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa udržiavala pohlavný styk len s U., a preto len on môže byť otcom maloletého Y.. O ich vzťahu mali vedomosť i U. priatelia z Ukrajiny, ktorí s ním pracovali na Slovensku. Na základe uvedeného svedčí zákonná domnienka otcovstva U.. V závere návrhu navrhovateľka uviedla, že je slobodná matka s dvoma deťmi, maloletým Y., nar. XX.XX.XXXX a maloletým T., nar. XX.XX.XXXX. Na maloletého T. poberá výživné v sume 150,- eur mesačne ako i rodinné prídavky na obe deti vo výške 48,68 eur. Od 01.03.2019 sa zamestnala, jej hrubá mzda je 494,- eur. Spolu s deťmi býva v mestskom byte, za ktorý nájom platí 222,64 eur, na stravu spotrebuje cca 100,- eur mesačne, pričom si platí aj životnú poisťku po 25,74 eur mesačne, a zároveň má výdavky na telefón, oblečenie, hygienu a podobne. Výdavky na maloletého Y. predstavujú mesačne okolo 163,- eur. K návrhu pripojila Uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 29.04.2019, sp. zn. 13Ps/2/2019-20, Fotografie s U., Potvrdenie o poberaní prídavku na dieťa za rok 2019, Dohodu rodičov zo dňa 31.08.2016 a Dodatok k pracovnej zmluve č. j. 2586/2012/LZ-SLUŽBY-PER TN zo dňa 07.08.2012.

2. Opatrovník domnelého otca sa k návrhu písomne nevyjadril.

3. Kolízny opatrovník sa k návrhu písomne nevyjadril.

4. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že boli prešetrené pomery v domácnosti, pričom matka spolu s maloletými deťmi býva v prenajatom 2-izbovom mestskom byte, ktorý je primerane zariadený. Starostlivosť o obe maloleté deti je veľmi dobrá, deti majú všetko potrebné a matka má s deťmi vytvorený blízky vzťah. Pokiaľ ide o domnelého otca, o ňom kolízny opatrovník nemal žiadne informácie, nevedol ho v evidencii a matka na maloletého Y. poberá len rodinný prídavok na dieťa.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, opatrovníka domnelého otca, svedkov - L. W., nar. XX.XX.XXXX, Y. C., nar. XX.XX.XXXX, Y. J., nar. XX.XX.XXXX, F. Y., nar. XX.XX.XXXX a Y. Q., nar. XX.XX.XXXX a prečítaním, resp. oboznámením obsahu uznesenia Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 29.04.2019, sp. zn. 13Ps/2/2019-20, Fotografií, Potvrdenia o poberaní prídavku na dieťa za rok 2019, Dohody rodičov zo dňa 31.08.2016, Dodatku k pracovnej zmluve č. j. 2586/2012/L'Z-SLUŽBY-PER TN zo dňa 07.08.2012, Spisov tunajšieho súdu sp. zn. 5Pc/2/2018 - rodného listu maloletého Y. a sp. zn. 13Ps/2/2019 - oznámenie navrhovateľky, Úmrtného listu a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Dňa XX.XX.XXXX sa narodil mimo manželstva Y. J.Á., z matky Y. J., nar. XX.XX.XXXX, ktorého narodenie je zapísané v Knihe narodení matričného úradu Považská Bystrica, vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XXX. Otec v rodnom liste dieťaťa nebol zapísaný.

7. Dňa XX.XX.XXXX zomrel U. U., nar. XX.XX.XXXX v V., Ukrajina, ktorý bol štátny občanom Ukrajiny a ktorého úmrtie je zapísané v knihe úmrtí matričného úradu M. M., vo zväzku 16, ročník 2018, na strane 14 pod poradovým číslom 16. Trvalý pobyt na území Slovenskej republiky mal na adrese N., A. XXX/XX.

8. Z oznámenia navrhovateľky zo dňa 08.04.2019 bolo zistené, že U. U. bol v čase ich známosti ženatý na Ukrajine a mal syna.

9. Uznesením Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 29.04.2019, sp. zn. 13Ps/2/2019-20, bola domnelému otcovi U. U.K., za opatrovníka ustanovená I. N., z dôvodu, že matka ho označovala za otca svojho maloletého syna Y. J., nar. XX.XX.XXXX, pričom U. U. dňa XX.XX.XXXX zomrel.

10. Z fotiek bolo preukázané, že navrhovateľka s U. U. mali blízky partnerský vzťah.

11. Navrhovateľka má dvoch maloletých synov, maloletého Y. J., nar. XX.XX.XXXX a maloletého T. J., nar. XX.XX.XXXX. Je zamestnaná, pracuje v Slovenská pošta, a.s., Bratislava. Poberá prídavok na obe maloleté deti, pričom otec maloletého T., H. L., poukazuje na maloletého výživné vo výške 150,-eur mesačne.

12. Matka vo výpovedi uviedla, že domnelý otec býval v prenájme so svojim kamarátom E., pričom istý čas býval aj v Považskej Bystrici na Rozkvet, kde mal prenajatý byt, avšak potom odišiel a pravdepodobne pracoval po celom Slovensku.

13. Opatrovnička domnelého otca pri výsluchu poukázala na to, že o osobe označovaného otca nemá žiadne informácie. Je pravdou, že býval v ich obci, v zariadení, ktoré vlastní fyzická osoba a ktorá toto zariadenie prenajímala na ubytovanie, pričom majiteľka ho prihlásila na tejto adrese k trvalému pobytu. Tiež uviedla, že nemá vedomosť, že by sa domnelý otec v obci s niekým kontaktoval alebo mal v obci známych.

14. Svedkyňa L. W., nar. XX.XX.XXXX na pojednávaní uviedla, že navrhovateľka sa s otcom dieťaťa, U. U., zoznámila v roku 2013. V tom čase spolu chodievali posedieť do reštaurácie, do ktorej chodieval aj U. s kamarátom. Vtedy U. býval na sídlisku Rozkvet, blízko jej bydliska. Vedela, že navrhovateľka s U. udržiavali spolu známosť, pretože navrhovateľka chodievala k U. do bytu, pričom aj U. bol na návšteve u navrhovateľkiných rodičov. Po tom ako navrhovateľka oznámila U., že s ním čaká dieťa, začal sa jej vyhýbať, pričom sama navrhovateľka hovorievala, že keď jej zdvihol telefón, povedal, že k nej príde, avšak neprišiel. V tomto období sa U. aj odsťahoval z Považskej Bystrici a odvtedy o nič viac nevedela.

15. Svedkyňa Y. C., nar. XX.XX.XXXX, sestra navrhovateľky, na pojednávaní uviedla, že vie o tom, že navrhovateľka sa s U. zoznámila v miestnej krčme na Rozkvet. Po asi mesačnej známosti otehotnela, pričom U. o tom vedel. Raz, keď boli na oslave na chate, na ktorej bol aj jej manžel, rozprával sa s U., ktorý mu povedal, že sa teší a chcel by mať chlapca. Sestre však na prehliadke najskôr povedali, že čaká dievčatko a má za to, že odvtedy sa jej U. prestal ozývať a reagovať na telefonáty. Neskôr však lekári povedali, že sestra (navrhovateľka) čaká chlapca, ktorú skutočnosť oznámila i U., no on prerušil s ňou akékoľvek kontakty. Asi tri roky dozadu videli ich spoloční priatelia U.Y. na kúpalisku v Rajci.

16. Svedkyňa Y. J., nar. XX.XX.XXXX, matka navrhovateľky, na pojednávaní uviedla, že jej dcéra (navrhovateľka) mala s U. U. známosť. Zoznámili sa na sídlisku Rozkvet, bol 2 alebo 3 razy aj u nej na návšteve, pričom navštívil aj jej rodičov, teda starých rodičov navrhovateľky, v Púchove. Keď dcéra otehotnela, U. rozprával, že sa na dieťa teší. Na druhý deň ako sa maloletý Y. narodil, stretla U. na parkovisku pred poštou, pričom mu povedala, že by sa mu patrilo ísť navštíviť dieťa i matku, na čo uviedol, že pôjde, avšak odvtedy o ňom nič nepočula. Iba z rozprávania priateľov má vedomosť, že bol na kúpalisku v Rajci, avšak keď priateľov zbadal, odišiel preč. Skutočnosť, že U. zomrel, nevedela, povedala jej to až dcéra, ktorá sa toto dozvedela na súde. Potvrdila, že v čase rozhodnom pre počatie maloletého mala jej dcéra vzťah len s U., s nikým iným, pretože dcéra nemala a nemá vo zvyku udržiavať vzťah s viacerými mužmi naraz.

17. Svedkyňa F. Y., nar. XX.XX.XXXX, bývalá priateľka navrhovateľky, na pojednávaní uviedla, že mala vedomosť, že navrhovateľka sa stretávala s U. U.. Prvýkrát ich spolu videla na chate na jej oslove v septembri, pričom v tom čase už bola navrhovateľka tehotná. Vedela, že navrhovateľka s U. majú spolu vzťah ako i to, že spolu čakajú dieťa. V závere uviedla, že vie aj o tom, že U. sa navrhovateľke prestal ozývať, pričom ona ho už viackrát nevidela.

18. Svedok Y. Q., nar. XX.XX.XXXX na pojednávaní uviedol, že vedel o skutočnosti, že navrhovateľka mala vzťah s U., že ich vzťah bol intímny a že čakali spolu dieťa. Viackrát boli všetky spolu na chate, na oslavách, pričom U. s navrhovateľkou bol aj v jeho domácnosti, keď oslavoval meniny. Neskôr, asi po dvoch rokoch, stretol U. na kúpalisku, ktorý ho videl, chcel mu povedať, že je hlúpy, že vzdal takého pekného syna, avšak on ušiel. Všetci ho považovali za otca maloletého Y.. To, že U. zomrel, nevedel ani on, povedala mu o tom až navrhovateľka.

19. Podľa § 84 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), otcovstvo sa určuje na základe domnienok otcovstva ustanovených v tomto zákone súhlasným vyhlásením rodičov alebo rozhodnutím súdu.

20. Podľa § 94 ods. 1 zákona o rodine, ak nedošlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, môže dieťa, matka alebo muž, ktorý tvrdí, že je otcom navrhnuť, aby otcovstvo určil súd.

21. Podľa § 94 ods. 2 zákona o rodine, za otca sa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, ak jeho otcovstvo nevylučujú závažné okolnosti.

22. Podľa § 95 ods. 1 zákona o rodine, ak domnelý otec nežije, návrh na určenie otcovstva sa podáva proti opatrovníkovi, ktorého ustanovil súd.

23. Podľa Čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, každé dieťa je ihneď po narodení zaregistrované a má od narodenia právo na meno, štátnu príslušnosť, a podľa možností právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

24. Návrhu na určenie otcovstva možno vyhovieť, ak sa v konaní preukáže, že medzi matkou a domnelým otcom došlo k súložiu v rozhodujúcom období a nie sú tu závažné okolnosti, ktoré by otcovstvo vylučovali.

25. Skutkovým základom tejto tretej domnienky je vykonanie súložie medzi mužom a matkou maloletého dieťaťa v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní. Povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno, pokiaľ ide o skutočnosť súložie, zaťažuje navrhovateľa

a domnelého otca zaťažuje povinnosť poukázať na dôkazy (svedecké výpovede, listinné dôkazy, znalecké dokazovanie) preukazujúce, že k súloži nedošlo (napr. dlhodobá neprítomnosť, zdravotný stav neumožňujúci pohlavný styk). Pokiaľ ide o rozhodujúce obdobie, toto je ustanovené tak, aby zahrnul aj prípady predčasného pôrodu. Dieťa sa môže narodiť donosené, t.j. narodené v pravý čas a zrelé, alebo predčasne, síce zrelé, ale nedonosené, alebo zrelé, ale prenosené. V prípade účinného nástupu pôsobenia domnienky zákon na jej zvrátenie vyžaduje preukázanie závažnej okolnosti vylučujúcej otcovstvo. Okolnosť vylučujúca otcovstvo znamená nesporný (nezvratný, určitý, jednoznačný) záver o tom, že muž, ktorý s matkou súložil, nemôže byť biologickým otcom dieťaťa, napr. z dôvodu neplodnosti muža v rozhodujúcom období.

26. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh bol podaný dôvodne. Hoci dokazovanie sa muselo zaobísť bez výsluchu domnelého otca, nakoľko tento zomrel, súd vykonal v konaní adekvátne dôkazy, najmä svedecké výpovede svedkov, fotografie navrhovateľky s domnelým otcom (vyplývalo z nich trávenie spoločného času, prespávanie v byte domnelého otca,...), z ktorých dôkazov bolo preukázané, že v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa, od mája 2013 do novembra 2013 mala navrhovateľka intímnu známosť s nebohým otcom. Zároveň neboli v konaní preukázané ani okolnosti vylučujúce otcovstvo nebohého domnelého otca k maloletému dieťaťu, nakoľko bolo preukázané, že domnelý otec už v čase, keď mal známosť s navrhovateľkou bol otcom iného dieťaťa, ktoré mal s manželkou na Ukrajine.

27. Vzhľadom k tomu, že bolo preukázané, že rodičia maloletého Y. v rozhodnom čase mali intímnu známosť, pričom neexistujú závažné okolnosti, ktoré by vylučovali otcovstvo domnelého otca, súd návrhu v celom rozsahu vyhovel.

28. Hoci s konaním o určenie otcovstva je v zmysle ustanovenia § 110 Civilného mimosporového poriadku obligatórne spojené konanie o výchove a výžive dieťaťa, súd o starostlivosti rodičov voči maloletému dieťaťu nerozhodol, nakoľko matka má maloletého Y. vo svojej osobnej starostlivosti a vo vzťahu k výživnému na maloleté dieťa súd nemohol otca maloletého zaviazat', nakoľko tento zomrel a vyživovacia povinnosť medzi rodičmi a deťmi nie je povinnosťou, ktorá by prechádzala na dedičov poručiťľa.

29. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku cestou Okresného súdu Považská Bystrica na Krajský súd v Trenčíne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis; § 127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, a) že neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).